

FEJÉRMEGYEI NAPLO

Előfizetési árak

Helyben:		Vidéken:	
1 óra	1 K.	1 óra	1-50 K.
1 évre	3 K.	1 évre	4-50 K.
1 évre	6 K.	1 évre	9 K.
1 évre	12 K.	1 évre	18 K.

Megjelenik minden hétköznap este
8 órakor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Szent István-ter 1.

Egyes szám: 4 fillér.

Hirdetés díjszabás szerint.

Felélős szerkesztő és lapfőigazgató: Baranyay Lajos.

A férfit

irtó förtөгet, a háboru, nagyon megritkította a munkaerő számát. A hiányt pedig tartalék férfi munkaerők hiányában pótolni minden nap nehezebb lesz. A folytonos behívások, új sorozások ép a legmunkabíróbb férfiakat emelik ki a békés munka köréből és nincs férfi, ki a távozonak helyébe lépjen.

Önkéntlenül vetődik így fel a női munkaerő alkalmazásának szüksége és tényleg gomba módra szaporodnak mindenfelé a női alkalmazottak. Ipar, kereskedelem, magán és közhivatal, utjabban már a katonaság is nőket állít a irodákba.

Ez a női munkaerő szaporulat hatalmas segítség most a háborus időben és nagyban elősegíti, hogy nemcsak a harctéren, hanem a békés polgári munka terén sincs nálunk megállás, haladunk előre a fejlődés útján. A hiányzó erős férfikezét pótolja a serény női kéz.

Nemzeti szempontból igen hasznos a női nemek ez a szolgálatkészsége és feltétlenül elismerésre méltó ez a vállalt munka, amelyet a nők kifejtnek mostan. Hány olyan feleség van, ki ura üzletét, műhelyét nem hagyta megállani. Nagy értéket képvisel ez a női munkaprodukum és anyagi hasznán kívül éppen nem megveendő az erkölcsi nyereség sem, amely abban nyilvánul, hogy a háboru sem képes a mi közgazdasági és közeletünk nyugodt folyását megakadályozni.

Dicséret tehát kétséghívó a női nemek ezért a hazafias vállalkozásáért. A háboruban igen hasznos és szemellátható térfoglalásuk láttára azonban akaratlanul is eszünkbe jut a nőkérdés, mint még mindig megoldatlan és égető probléma. Hogy feltűnik mindannyiunknak a női munkaerő mostani nagy térfoglalása, az ékes bizonygató tétele annak, hogy emberi természetünk nem tartja normálisnak azt, ha a nő kenyeret keres. Ezt csak szükségnek, kényszerűségnek ismeri el és valahányszor a nőt látja megjeleni férfi munkakörben, menten elborul homlokba, amiért munkaerő és nem anya lett a nő.

Nem szemrehányás ez a női nemnek, amely kenyérkereső része előtt csak kalapot emelhet mindenki. S hogy mégsem örülünk neki, annak oka a velünk született nőtisztelet, melyet sért az, ha a nőnek túlekedni kell a kenyérharcban. Sajnos, ez a

tülekedés mind nagyobb és nagyobb lesz, mert mindig szaporodik a kenyeret kérő nők száma. Még pedig mestersegesen és éppen ezért mérgeződik egyre jobban a nőkérdés, amely már-már katasztrófával fenyeget.

A nőkérdés nem lenne oly aggasztó, ha csakis azok a nők lépnének diplomás, hivatalnoki pályára, akiknek más megélhetési mód nincs, akik erre kényszerítve vannak. Vagyis nem lenne a nőkérdés aggasztó, ha természetes lenne a fejlődés.

Csak hogy a magyar nőkérdés mesterségesen fúvódik fel ma már megoldhatatlan problémává. Figyeljük csak meg, hogy a legegyszerűbb napszámosok, apró iparosok, legfőképp állami és vállalati szolgák, altisztek egy jó része arra törekszik, hogy a lányukból uri kisasszony legyen. Kitanítatják lányukat tanítónőnek, postás, vasutas,

meg gépirókisasszonynak. Pedig ezzel gyermekeikben csak soha ki nem elégíthető igényeket és nem egyszer az egyszerű származáshoz járuló tanúlással egészségtelen erkölcsi, társadalmi világnézetet fejlesztenek. Kiemelik azokat a maguk köréből egy olyan ingadozó magasságba, hol leányaik sem szüleik állását nem osztják, mert abból kiemelkedtek, sem az általuk vágyakozott társadalmi helyzetet nem élvezhetik. Míg ha a szülői urhatnomság nem viszi őket ily tévútra, akkor szüleik életviszonyai között megtalálnák békés megélhetésüket és nem szaporítanak mesterségesen a kenyérkereső, de azt nehezen találó nők számát.

Ennél a kényes kérdésnél kell tehát megfogni a nőkérdést, melynek megoldása a békeidők egyik legnehezebb kérdése lesz.

A VÁROS sertésvásárlása.

A város közéleti bizottsága, mint ismeretes, nagyobb mennyiségű sertésvásárlással óhajta a huskérését megoldani, s ezért több nagyobb uradalommal tárgyalásokat folytatott. Hétfőn délelőtt ezen ügyben ismét tárgyalás volt, amelyben báró Köhner uradalmának ajánlatával foglalkoztak. Köhner uradalma elfogadta a város ajánlatát, hogy 500 sertés szállításáról minden díj nélkül, a másik 500 szállítástól pedig kilogrammonként 30 fillér stornódíj mellett a város bármikor visszaléphet. Az uradalom azt akarja, hogy az állatok átvétele Tétényben történjen. A közéleti bizottság azonban újabb tárgyalásai alapján arra a meggyőződésre jutott, hogy Köhner Adolf báró ajánlatát, aki ezer darab sertés szállítást 3 K 40 fillérért ajánlotta, mivel újabb nehézségekkel állott elő, elvetette. Helyette Boross Sándor helybeli lakos ajánlatát fogadta el, aki 500 drb. sertés szállítására tett ajánlatot, amelyeket különként 3 K 30 fillérért szállít november elejétől. Az élelmet a város szállítja beszerzési áron, a szállítás dec. elején kezdődik.

A világháború.

Az orosz bomlás.

Az orosz hadsereg válságának nyomán járó politikai válság végre megszólaltatta Miklós cárt is, aki a honvédelmi tanácskozás megnyitó ülésén beszédet mondott, amelyben utalt arra, hogy az orosz hadsereg csak egy kötelesség vár: az ellenséget elűzni a honi földről. Talvaly, a háboru kiindulásakor még egészen másként beszélt a cár, Budapest, Berlin, Bécs volt akkor a végső cél, ma — Varsó. És az oroszok éppen úgy nem fognak beérkezni Varsóba, mint ahogyan nem érkeztek el a középhatalmak székesfővárosaiba.

Az olasz bomlás.

Hasonló a bomlás Olaszországban is, amely nagy pénzzavarában — akárcsak Oroszország — a nyugati hatalmaktól s Angliától és Franciaországtól kér eredménytelenül anyagi támogatást. Olaszország a háboru negyedik hónapjában muniციóhiánnyal is küzd és hadjáratának eddigi teljes eredménytelensége alapján rendítette meg Cadorna gróf állását, annyira, hogy már a legkomolyabb szó van az olasz vezérkari főnök felmentéséről.

A Balkán.

A Balkánon nincs változás. Szerbia nem tud meggyezni Bulgáriával és ennek egyelőre a szófiai orosz követ, Savinski issza meg a levét, akit máris visszahívtak.

Újabb események.

Az oroszok Kelet-Galiciában és Volhíniában előnyomulásokkal szemben heves ellenállást fejtenek ki.

A besszarábiai határon az oroszok egy támadása akadályaink előtt összeomlott, miközben több ellenséges zászlóaljat szétugrasztottunk.

Keleti harctér.

Friedrichstadt és a Nyemen mellett lévő Merec között a helyzet változatlan.

Grodnotól keletre az ellenség a Kotra-szakasz mögé, Jezyorítól délre, hátrált. A Grodnóért vívott harcban ejtett foglyok száma több mint 3600-ra emelkedett.

Gallwitz tábornok hadseregének csapatai Mecipovónál és attól délre (Volkovysktól dél-nyugatra) ismét visszaverték az ellenséget. Itt 520 orosz fogtak el.

Az olasz harctér.

Miután egyes tereket mindenféle kaliberű ágyúból hivesen bombáztak, San Martinótól nyugatra az ut mentén már délelőtt több előretörést kíséreltek meg, Mindezeket visszavertük.

Dél-Tiroiban az ellenség kétszázadát, amelyek marci állásukat támadták, megfutamtottuk.

Katonaruhás szélhámós.

Vérbeli szélhámós kézrekerítésére hívta fel a szombathelyi rendőrség a székesfehérvári rendőrséget. Ugyanis valami Bakossy Tódor nevű ember Szombathelyen a szélhámosság egész bűnlajstromát követte el s most hozzánk vette az útját, bizonynyára az azal a szándékkal, hogy itt folytassa. Bakossy közöshadseregbeli egyenruhában különösen a kereskedéseket kereste fel, ahol nagyobb megrendeléseket tett, a vásárolt holmikat szállodába vitette s mikor már sok kereskedőt becsapott, meglépett.

Jó lesz tehát, ha kereskedőink vigyáznak, hogy esetleg őket is be ne csapja.

Vértés vitéz szobrának leleplezése.

A vértés vitéz leleplezési ünnepekre a szétküldött felhívásokon kívül semmiféle meghívókat nem küldenek szét. A város-háztér s környékét elzárják a kocsiközlekedés elől, ezenkívül egy belső kordont is vonnak, ahová egy kiküldött bizottság bocsája be az érkezőket. Ide sem kell jey, ez az intézkedés csakis a tuzsufoltóság s az ebből keletkező szorongás s zavar megszüntetésére szolgál.

A leleplezési ünnepség módzatának megállapítására s végrehajtására egy külön bizottságot küldtek ki Kerekes Lajos dr. elnökele alatt, melynek tagjai a következők: Sáy Lajos, Vértés József, Winkler Vilmos, Wertheim Pál, Hübner Károly, Simon Sándor, Havának József, Jeszenszky Antal, Márkus és Hampel százasdosok. Az ünnepségen csak a következők fognak szegeket bevérni: a megyéspüspök, a főispán, az alispán, a polgármester, a katonaság és a Hindenburgok nevében a főispán. Az ünnepség után délig a nagyközönség verhet be szegeket, ugyszintén délután is. Az ünnepség főnyének emelésére sokan díszmagyarban fognak megjelenni.

Rigele Alajos a vértés vitéz szobrának megalkotója holnap városunkba érkezik. A mintázó kezébe fegyvert fogott, s részt

vett a szent küzdelemben. A honvédelmi miniszter a leleplezésre rövid szabadságot adott neki. A szobor felállításának munkálatait ő maga fogja ellenőrizni, valamint hogy a szobor kis háza is az ő tervei szerint készült.

A vértés vitéz rendező bizottsága a hivatalos kérelmen kívül ezuton is felkéri a háziurakat, legyenek szivesek lobogózzák fel házaikat A városházter s környéke háztulajdonosait pedig arra kéri, sziveskedjenek házaikat feldíszíteni, hogy a hazafias s hadijófékony célt szolgáló ünnepség fényét ezzel is emeljék.

A város iskolaszékének ülése.

Vásárnap délelőtt tartotta a város iskolaszéke tanévnyitói ülését, amelyen az iskolák beszámolóját tárgyalták. A beiratkozott növendékek száma után min egy negyvenkét osztályt kell megnyitni, de sem tanerő, sem tanterem nem áll kellő számban rendelkezésre. A tantermek kérdését úgy oldják meg, hogy azon iskolák, amelyeknek épületei hadicétra vannak lefoglalva, más iskolákba lesznek beosztva és délutáni előadásokat fognak tartani. A tanerőhiányt pedig úgy oldják meg, hogy két tanítónő állást

betöltenek, a többit pedig helyettesítéssel fogják pótolni. Az iskolaszék nagyon helyesen, arra az álláspontra helyezkedett, hogy a helyettesítés feltétlenül díjazás mellett történjék, vagyis a helyettesítő tanerők napidíjat kapjanak.

Eddig ugyan Székesfehérvárott legtöbbszor az a helytelen és elítélendő szokás volt, hogy helyettesítéseket ingyen fogadta el a város. A helyettesítők ugyanis abban a boldog reményben dolgoztak ingyen a városnak, hogy azután beváltásztják őket rendes tanítónökké. Az iskolaszék most, dícséretre legyen mondvá, ezt a szokást meg akarja szüntetni s arra az álláspontra helyezkedik, hogy a város ingyen szolgálatakat ne fogadjon el.

A helyettesítések tulajdonképpen a városnak nem fog újabb anyagi terhet jelenteni, mert az elmúlt két év közoktatási költségelirányzatából csaknem annyi megmaradt, amennyire most szükség lesz.

Dicséretes álláspontot foglalt el továbbá az iskolaszék Pály Ferenc tanító ügyében, aki a harc-téren elesett, de meg lehet, hogy hadifogságba került. A törvény szerint 6 hónap elteltével az özvegynek már nem jár a fizetés. Pály tanítóról jött ugyan értesítés, hogy elesett, de nem teljes bizonyosságra. Dr. Kuthy József elnök kijelentette, hogy Pály fizetési nyugtáit mindad-

dig aláírja, amíg teljes hitelességgel meg nem állapítják, vajjon tényleg meghalt-e. Az iskolaszéki ülés több folyóúgyének elintézésével ért véget.

Tizenhetes honvédeink harcaiból.

A háború elején, mikor még nem voltunk annyira elfásultak, néha egy kis figyelmet fordítottunk arra is, hogy megtudjuk milyen impressiót gyakorol az a nagy küzdelem az egyes emberekre. Megszoktuk már azt, hogy az egyéni megfigyelésen kívül, talán, legjobban néha elbeszélgetni embereinkkel és így tudni meg azon hatásokat, melyeket rájuk egy-egy kemény nap gyakorolt. Szeptember elején volt, fentjártunk Galiciában, gondolom egy nyugalomban eltöltött éjszaka után Rudáról indultunk el és mentünk Mikolajow felé. Utközben ott lovagoltam a csapat mellett, mikor meg láttam az én cigányomat, kit már előbből volt szerencsém ismerni, Huncut szemével rám mosolygott, látam, jókedvű, hogy ép bőrel meszta a megelőző napok nehéz küzdelmeit.

Elkezdem a beszélgetést, lassan belemelegedtem az én cigányom és elmondotta az előző napi ütközeteket.

„Eleinte amint megindultunk, talán nem láttak bennünket, mert egész nyugalmasan mentünk előre, akár csak egy gyakorlaton. Hanem

TÁRCA.

Az élet prózában.

Az alig pár hónapos menyecske fejére kulcsolt kezekkel, ideges léptekkel sétált föl s alá csinos, izléses lakásában, miközben tompa hangon fájó makacsággal ismételtelgi szüntelenül:

Nem!... Az uram nem szeret engemet... oh nem... nem... nem... Ez a gondolat úzi, hajtja kegyetlen módon, nem tud, nem bír szabadulni tőle, mert minél többször futja át házas életének rövid tartalmát csak annál jobban, annál tisztábban kiélesedik előtte az a kínos, emésztő bizonyosság, hogy őt az ura nem szereti.

Föl-főkacag fájón, keserűen, hiszen csak kikacagnak minden ember, aki ezt az ő ajkairól hallaná!...

Hát a híres szerelmi házasság ezt eredményezte?...

Mert ő szerelemből ment férjhez, megtetszett neki, az előkelő társadalmi állású leánynak, az a csinos barna Bara Dezső, aki reménytelen, titkos szerelmét igyekezett elrejtteni, elfojtani minden lehető módon. És ez a nemes szerénység, ez a férfias küzdelem saját szívével, tulboldogsággal töltötte el a magasallású leányt renflőgő szerelmes szívvel nyújtotta kezét az egyszerű kis állású hivatalnoknak. Mint menyasszonynak,

boldogsága határtalan volt. Tehát — gondolta, — mégis csak teljesülnek ábrándos lelkének félteve öhajzott álmai, szívének egyetlen óhajta, melyek szerint leendő élettársától szerelmet, határtalan, forró, nagy szerelmet kívánt.

Melegszi, szerető asszony volt, ki előtt a rang, a vagyon a gazdaság mind hideg, értetlen semmisségek voltak s ezek helyett óhajította a szerelmet, szomjazta, epedve, mint az asszony életének egyedüli s valódi boldogságát.

De hol van hát az ő életében ez az epedett, határtalan nagy szerelem?

Sehol.

Nincs... nem létezik.

Most is olyan hevő, olyan láng-nélküli, tartózkodó a szerelme mint völegény korában, de ami akkor a finomlelkű menyasszonynak igen-igen jól esett, az most a szerető asszonynak, sok, igen sok fájdalomt okoz.

Hát a házasság csakugyan a szerelmű sírja? — Oh nem! Hiszen önála a házasság még hatalmasabb, erősebb tette ezt, föl: dotta annak bilincseit, hogy féltelensége nem ismert határt.

Neki az ura életé... a világa... a mindene.

Ideges, törekeny lényének finom idegszálaival, szenvedélyes temperamentumának minden hevével, ábrándos lelkének legtisztább, legszentebb érzelmeivel szerette az urát. És áhitotta az ilyen

szerelmet, szomjazta, mint a virág az éltető napugárt...

Egész élete boldogságának az alapját a szerelmű erős, biztos talajára akarta fölépíteni s azért magas rangjáról is szivesen, örömmel mondott le cserébe boldogsággért. Hiszen, — gondolta akkor — mennyire fogja őt kárpótolni ez az ura szerelme, aki reménytelen szerelmét teljesülve látja... s ő csakugy tobzódik ennek heves, lángoló szerelmében.

S az ura? Szereti, hát Istenem, szereti úgy... a maga módja szerint... olyan becsületes hűséggel, aminő a letöbb asszonyt teljesen boldoggá tenné... De mit tehet ő arról, haa lelke fázik, irtózik az ilyen közönséges... langyos érzelmektől.

Ábrándos, kiváló lelkülete hasonló érzelmű után sóvárgott, mint aminőt ő táplált forró, érzelmeteljes szívében.

Szereti az ura, az igaz... hiszen, ha haza jön, még meg is csókolja...

Egyszer... a homlokán... De hát miért nem tiszser... szászor... számtalan sokszor? Ha megöleli?... Oh, az olyan langyos melegséggel történik... Miért nem szeritja a szívéhez hűvel, férfias gyöngédséggel?

... Eddig, ha az ura nem tette, mert, ha nem, érezte, megfosztja ez a langyos levegő, amely körülveszi...

Remélt... küzdött, fáradott a maga boldogságáért... körül-

vette szerelmes szívének meleg sugaraival, talán fölmegszik az ura szíve is?

Hiába!... Nem bír küzdeni tovább... el kell fojtani a szívének melegét s aztán... aztán... élni csöndes békességben... I minden fény, minden ragyogás nélkül úgy, ahogyan sok százezer ember él... él... és él... De szerelmű már szembenézni sorsával; a jövővel, mely ránéz... még ma, igen, még ma.

Utót a leszámolás órája. Most mindjárt jönnie kell haza ugvis. Odalép a tükör elé s asszonyi reménykedéssel rendezgeti hajfűrtjeit, csinosítja bájos pongyoláját.

Kopogás, ajtónyílás s belép az ura, egy csinos, barna arcu ifjú, akinek pedáns, kifogástalan külseje elárulja első tekintete a kötelességtudó, pontos, hivatalnokot, akit a mindennapi gépies munka a rideg számokkal való foglalkozás ellásit, eltompítja képzelőtehetségét s a magasabb, elvont dolgok elvesztik előtte minden érdekességüket.

Kötelességszerűen, mintha ez is a napi munkához tartoznék, oda-lép a feleségéhez s megcsókolja... ott... a homlokán... egyszerűen...

S azután ledül fáradtan a pam-lagra, észre sem véve feleségének bánatos, dult arcát s kezdű panas-zolni hivatalos bajait, a sok munkát, a sok restanciát.

(Vég: köv.)

SOVEGJARTO vászonruhaza. Barátok épülete.

Nagy választék

szines zephijrek, karton, schiffon és damastból. Különböleg vásznak, törölközők, abrosz, lepedők és zsebkendőkből. Nagy- és asztalterítők, szőnyeg- és matracszövetekből. Szabott árak.

— Rítmus a lövészárokból. Már többször megemlékeztünk arról, hogy a mi derék tizenhetes-honvédeink mennyire rajongnak Pour századosukért. A fitu nem szeretheti jobban az atyját, mint ezek a katonák a századosukat. Persze megfordítva is áll. A lövészárokból küldött következő vers is ennek a tarbizony-sága.

A fehérvári bakák.

A 17-es honvéd bakáknak Annak is a legeslegjavanak Pour százados ur a vezérsíllaga Vezető seregét fényes diadatra. Az ő lángelméje bölcs gondolkozása Bátorogot, erőt önt minden bakába Elszánt harcosát nevel, kemény katonáknak Kikkel minden olaszt egymással levághat Mennek is utána: a 17-es bakák Még a tüzesfejtű sárkányt is levágják. Akár ágyutüzbe vagy szuronyrohamba Az ő zászlóalja a legelső között öket. Atyáskodó gonddal örökdió felettük Azért ök mi bakák soha nem feledjük Kérjük rá az Isten minden szent áldását Tartsa egészségesben, vezessen még tovább Addig meg ne álljon, még csak ellenségét Talál az országban, ki nem verte őket. Az olasz kutyákat Róniáig kergette, Még az Irmagját is irtsa ki örökre.

Hévíry József 17.honv. gy. e. tizedes.

— Tömeges kutyairtas. A városban az utóbbi időben gyakrabban fordult elő az ebveszettség, úgy hogy a rendőrség egy egész városrészt kutyáit kénytelen volt kiirtani. 179 kutyát irtottak ki, 6 veszett volt közöttük, 4 pedig gyanús.

— Elmebeteg mint tengerész. Horváth Lajos budapesti 44 éves napszámos elméjében megzavarodott s tengerész katonának öltözve Szekesfehervárra rándult. Itt csakhamar elfogták; eleinte ugyan azt hitték, hogy ismét valami szél-mosságról van szó, de csakhamar világos lett, hogy a szegény-Horváth Lajos elmebeteg. Visszavitték Budapestre.

Kréme de lactine saját nemében páratlan hatású arcboroszépitő, finomított készítmény, ezen tejkrém teljesen ártalmatlan, a bőrt egyszeri használat után bársony pu, hává teszi, pattanásokat, szeplőket-majfoltokat gyorsan elmulasztja. Kapható Szűcs Róbert Magyar Korona gyógyszerárában Kossuth utca sarkán. Ára 1 kor. 20 fillér.

FIUMEI KÁVÉBEHOZATAL SZÉKESFEHÉRVÁR

(BARÁTKO EPÜLETE). : Pörkölt kávékeverékei utolérhetetlenek! Saját villamos kávénagyörköldé! Telefon 250.

— A FEJERMÉGYEI NAPLÓ az összes dohánytözsdékben és a város minden részében az üzletekben is kapható.

Nagyszerű újítás folytán gyermekföltvételek a legskiferültebben készülnek VIRAG műtermében Rákóczi-utca 5. Szolid egységes árak. Telefon 334.

CSAK 5 kilogrammos csomagokban!

5 kgr. SANTOS kávé 18 KORONA.

5 kgr. Caracas kávé 20 KORONA.

Amig a készlet tart, kapható: A FIUMEI kávé-behozatalnál.

-Telefon 250. Barátok épülete.

Katonák segélye és nyugdíja.

(Folytatás.)

Rokkantak járandóságai.

A rokkant katonák és tisztsek ellátása, vagy

1. állandó vagy ideiglenes nyugdíjjal, esetleg
2. sebesülési pótdíjjal,
3. a rokkantak házába való fölvetélei történelmi.

A rokkant legénység ezen katonai ellátáson kívül még ideiglenes évi segélyre is tarthat igényt.

A rokkant legénység ellátása.

A rokkantsági nyugdíj.

A rokkantsági nyugdíj kétféle: állandó és időleges. Állandó rokkantsági nyugdíj jár a rokkant katonának akkor, ha polgárilag keresetképtelen. Azok a katonák, akiket a fölülvizsgáló bizottság ugyan rokkantnak, de polgárilag keresetképeseknek talál, csak akkor kapják meg a rokkantsági nyugdíjat, ha a legközelebbi öt év alatt megjelentető újabb fölülvizsgálálaton keresetképtelenségnek találják őket. Időleges rokkantsági nyugdíjat azok kapnak, akiket ugyan polgárilag is keresetképtelenségnek talál a katonai fölülvizsgáló bizottság, de bajuk olyan, hogy belőle kigyógyulhatnak. Az időleges rokkantsági nyugdíjat legalább egy és legfeljebb három évre adják meg; ezen idő leletével újabb fölülvizsgálatnak lesz helye és itt döntenek véglegesen a rokkant sorsa fölött.

A legénységi rokkantsági nyugdíjat végrehajtás utján nem lehet lefoglalni.

A világ gabonapiaca a háborúban.

A világ gabonapiacának változó eseményei a gabonabehozatalra szoruló országok szükségletének ellátását sokféleképpen befolyásolják. Legjelentősebb tényezője a világ gabonapiac forgalmának a gabonaszállítmányok csökkenése. Különösen Angolország az, amely legjobban érzi a világ gabonapiacán beállott különböző eseményeket s az új aratási esztendőben nem csekély aggodalommal gondol Franciaország arra, hogy a háború nagy nehézségeket támaszt Angliának gabonával való ellátása körül. Angolország a világ gabonatermő országaiból szerezte be szükségletét. Az alábbiakból kitűnik, hogy milyen nagyarányú gabonaszállítmányok érkeztek Angolországba.

Kivitel államok 1913—14 aratási évben: Egyesült-Államok 870.977, Kanada 6,880.938, Oroszország 2,246.473, India 3,007.852, Magyarország, Ausztria és Németország 419.643, Balkán és Törökország 104.323, Ausztrália 3,476.881, Argentína 1,729.567, Egyéb államok 345.124 quarter.

Kivitel államok 1914—15 aratási évben: Egyesült-Államok 12,350.795, Kanada 7,424.617, Oroszország 168.611, India 3,256.563, Magyarország, Ausztria és Németország

2.677, Balkán és Törökország 9.427, Ausztrália 463.579, Argentína 2,824.459, Egyéb államok 151.858 quarter.

Ezekből a számokból kiderül, az, hogy Angolország orosz és ausztráliai gabonabehozatalok pótlására az Egyesült-Államokból, Argentínából, Kanadából és Indiából volt kénytelen behozni nagyobb mennyiségeket. Első sorban az Egyesült-Államokgabonatermő országaira vetette szemét, csak hogy Észak-Amerikának gabonakészletei is megérezték, hogy Olaszország, Spanyolország, Skandinávia, Hollandia nem tudott a háborús esztendőben sem Oroszországtól, sem más kivitelű államokból gabonát beszerezni és így nem volt elkerülhető, hogy Észak-Amerika gabonapiacain olyan erősen fogytak a készletek, hogy ezt megérezné az egész világ gabonapiaca. Ennek a természetes következménye volt az árak megrádrólása s ehhez járult még az Angolországba irányuló szállítmányok magas díjtétele, ugy, hogy a háborús esztendőben volt olyan idő, amikor a buza ára tonnánként 300 márkáig emelkedett. A háború második esztendejében sem lesz elkerülhető, hogy a behozatalra szorult államok szükségletüknek ellátása céljából az Egyesült-Államokra vetik magukat s így szinte azt lehet mondani, hogy Amerika fogja monopolizálni a világnak buzával való ellátását. Amde bármily kedvezők legyenek Amerikában a termési eredmények, Anglia nem szabadulhat attól az aggodalomtól, hogy buzaszükségletének kielégítése akadályokba fog ütközni.

IRODALOM.

Regnum Marlaum ifjúsági folyóiratnak új évfolyamai a kezdődő iskolai évtel most indulnak meg.

A Zászlók a magyar ifjúság havi folyóirata, —mindent felölel, ami a diákeletet gazdagítja és megtölti a diák lelket nemes tartalommal. Előfizetési ára egy évre 2 K.

A Zászlók Diaknaptára a cikludományok rövid foglalat. Irodalmi, fizikai, technikai földrajzi, művészeti, történelmi ujdonságokat, humort és ismereteket vegyesen ad. Ára 150 K. A Zászlók előfizetőinek 110 K.

A Nagyszönyök a fejlődő magyar lányok havi folyóirata, tanít, nevel, szórakoztat, de mindig a komoly szeretet hangján. Előfizetési ára egy évre 4 K.

A Kis Pajtás a kis fiúk és lányok kezébe való. Havonként kétszer jelenik meg, tele versekkel, komoly és vidám mesével. Előfizetési ára egy ére 4 K.

Az összes lapok kiadóhivatala. Budapest, VII. Dajánich-utca 50, Mutatvánnyal szívesen szolgálnak.

SZÍNHÁZ.

Sheba asszony vendégjátéka. Mint előre látható volt az Apolló, hatalmas nézőterét zsúfolásig megtöltötte a közönség, mely a kiváló művésznőnek minden egyes jelenetét viharos tapsal jutalmazta. Boszorkányos ügyessége és gyorsasága, valamint pazar toalettjeinek gazdagsága elragadta a közönséget. A művésznő az előadást ma megismétli. A közönség érdeklődése (a második előadásra is nagy. Az előadás keretén egy rendkívül érdekes Norðisk drámát is mutat be az Apolló, amely szintén a közönség tetszésével találkozott.

APRÓHIRDETÉSEK.

Bárminemű eladásnál és vételnél a legcélszerűbb és legolcsóbb az apróhirdetéseket hirdetni. Egyezségi apróhirdetés két sorig 40 fillér, vastagabb betűkkel 80 fillér. Minden további sor 10 fillér. Apróhirdetéseket mindenkor előre fizetendő és a megelőző apróhirdetéseket után igazoló lapokat senkinek sem küldünk. Hirdetési helyek bérleténél nagyobb árengedmények vannak. Hírszöveg között rendes betűkkel a hirdetés soronként 40 fillér, vastagabb betűkkel 60 fillér. Olyan hirdetéseket, amelyek a közérkölcset sértik, vagy bármi okból a sajtótörvényekkel ellentévesek, nem közlünk. Ezen kikötés a nyitári hirdetésre és nyilatkozatokra is vonatkozik.

Irodai munkára ajánlkozik 4 polgári végzetű urleány szép írással, német és francia nyelven járatos. Olim a kiadóban.

Kétszobas modern lakás kiadó Széchenyi-utca 2. II. em., azonnal, vagy november 1 re

Keresek varrogépet és villanylámpákat két alati, címet a kiadóba kérek.

Diakok gondos, jó kiszolgálással felvételnek teljes ellátásra. Háltér 4. Héjj ház.

Iskolakönyvek használt állapotban, még a készlet tart, bekötve féláron kapható Kufmann-féleknév kereskedésben, Kossuth-u. 9. sz.

Sütő-utca 13. sz. ház, jó karban, hentes és mézszáros üzlethez való teljes berendezéssel, szőlők, rétek szabadkézből eladó. Felvilágosítással szolgál helyben öv. Ifj. Mészáros Ferencné, Sütő u. 13.

Némét Sandor cipészüzletében mindenesfajta felvételit Kossuth-u. 7.

URANIA SZÍNHÁZ

STÓRI UTCA - SÉTILYÁN UTCA

Telefon 233. — Telefon 233.

Kedden,zept. 7-én

UJ MŰVÉSZ-EST

Az összes művésztalok felléptével. — Minden nap új műsorral lépnek fel az összes talok.

Uj fehér magyar-némét KABARÉ.

I. **A MŰBETYÁR.**

II. **FEHÉR KABARÉ.**

III. **PROTEKCIÓ.**

Hétfőn és kedden 7 órád este fél 7 és 9 órakor.

Helyárak : Páholy 5 személyre 8 K. Erkölytűs 120 K. I. hely 1 K. I. hely 80 fill. III. hely 30 fillér.